

Human Capital: The brain business

Denne side er kreeret (oktober 2006) med henblik på fokus på innovation, som her omhandler anvendelse og beskrivelse af begreberne *human capital* og *knowledge economy* i den bredeste betydning. Siden er dog på ingen måde fyldestgørende for disse overskrifter og opdateres løbende (sidst april 2010).

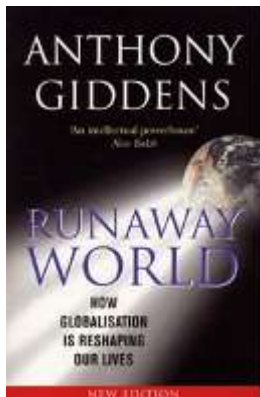
Instituttet for Fremtidsforskning har i april 2010 publiceret en ny interessant rapport om fremtidens forretningsmuligheder. Læs mere nederst på siden eller klik på billedet herunder.

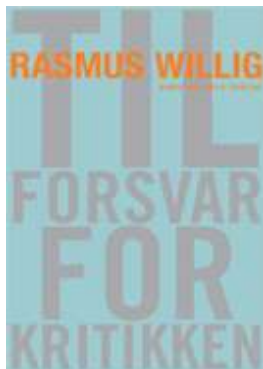
Lige netop i disse dage (20. oktober 2006) har Henrik Jensen på Peoples' Press udgivet bogen: "Det faderløse samfund" som også perspektiverer den kulturelle dimension.

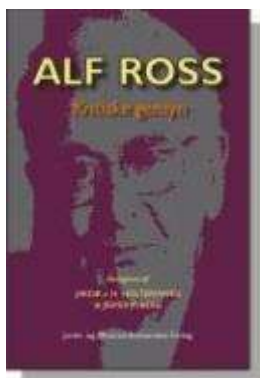
Henrik Jensens skarpe indsigt og særdeles læseværdige analyse af det 20. århundredes forandring matcher internationalt den engelske sociolog Anthony Giddens.

En ny dansk bog om samfundskritik handler om sociologiens krise med definition af det "normative" og "det gode liv". I juli 2007 har Rasmus Willig udgivet: "Til forsvar for kritikken". Et *must read* for erhvervsledere og politikere.

I fortsættelse af sociologernes verdens-billede er nyudgivelse om den danske jurist Alf Ross: "Kritiske gensyn" - redigeret af Jacob v. H. Holtermann og Jesper Ryberg på Jurist- og økonomforbundets Forlag (august 2006) - en interessant vinklet filosofisk og juridisk beskrivelse.

En dansk version af "læren om alting" er undervejs i form af Lene Andersens bogserie: "Baade-Og". Find beskrivelsen og linket på siden.

Arkiv

Copyright 2002-2015 strategix.dk. All rights reserved

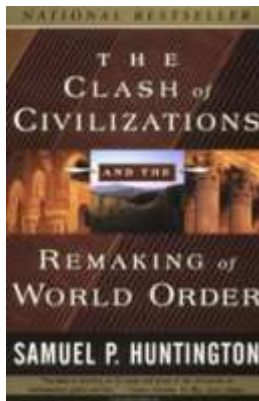
Og som et kuriosum til emnet globalisering og individet (i en ramme af selvforståelse i det moderne samfund) anbefales bogen: "Jeg-automaten" af teologen Jørgen I. Jensen udgivet i december 2006 på Aros.

Yderligere interessant for emnet er også en ny bog om den unge netværksgeneration: "Generation Netværk" af Morten Bay og Julie Raalund udgivet af DR i oktober 2006.

For fuldstændigheden i analyser af samfund i globaliseringen bør også nævnes Samuel P. Huntington's "The Clash of Civilizations".

Entydige definitioner er altid svære. Det engelske ord "talent" er ganske vist det samme på dansk, men selv på engelsk er der ikke enighed om, hvorvidt ordet også kan anvendes til beskrivelse af "det at være bedst". Er det geniet, det elitære eller det blot en særlig evne til [...] det ekstreme eller det ultimative? Og betyder sammenligninger med en tidstypisk målestok så, at det "næstbedste" eller "godt nok" ikke duer?

Interessant dilemma i en tid hvor jagten på "talent" i form af "the knowledge worker" og "human capital" er *make or break* for ikke blot ICT og nye dot-com/GNR virksomheder, men for en lang række andre brancher, hvor "brainware" er blevet altafgørende. Hvordan måler man "talentet" og ikke mindst: hvordan får man fat i det?

HR – human resources – er den hurtigst voksende "faglighed" i stort set alle organisationer (offentlige såvel som kommercielle). De fleste virksomheder har outsourcet dette til eksperter: psykologer, terapeuter, sociologer og managementkonsulenter. Den gamle "personaleafdeling" er afløst af eksterne coaches og mentorer. Det er blevet *big business* at beskæftige sig med "menneskelig kapital" i alle facetter af livets vilkår.

Man kan med rette spørge om hvilken rolle virksomheden er parat til at spille for at tiltrække og fastholde "talent"? Man kan også med rimelighed spørge om, hvad den enkelte/individet bruger som parameter for valg af uddannelse og karriere? Og endelig kan man spørge om hvad samfundet gør for at udvikle og anvende "talent"? Så, hvordan er f.eks. vi danskere som samfund og som individer i denne spørgeramme?

Skal man tro en ny undersøgelse fra tænketankene The Lisbon Council og Deutschland Denken: "European Human Capital Index" – udført af Peer Ederer fra The Human Capital Project, så giver den Sverige topkarakter foran Danmark, Finland og Irland, som Europas bedste innovative nation. Rapporten anvender en for økonomer banebrydende ny definition. Vi er altså ikke nummer ét – men ligger godt til. Læs hele undersøgelsen herunder:

"European Human Capital Index", Peer Ederer, 2006 485KB

Tyskland gør det iflg. undersøgelsen dårligt og Peer Ederer har tidligere beskrevet det tyske dilemma i en anden undersøgelse fra 2003. Denne rapport er også interessant læsning og ganske illustrativ, fordi den bl.a. viser sammenhængen i "livslang læring".

"Wieviel Bildung brauchen wir?", Peer Ederer, 2003 900KB

De efterfølgende to rapporter beskæftiger sig med med begrebet "The knowledge economy" med fokus på definitioner og sammenligninger. Den første: "[The knowledge economy in Europe](#)" er udarbejdet af The Work Foundation i oktober 2006 som oplæg til EU. Den er en glimrende indføring i emnet. Den anden: "[What Happened With The Knowledge Economy?](#)" er fra juni 2007 og er en mere specifik (og teknisk) beskrivelse af udviklingen i den engelske økonomi omkring ICT og R&D. Den giver anledning til en diskussion om ny definition af GDP (bruttonationalproduktet). Klik på titlerne og download pdf-filerne direkte.

Jeg har allerede i sidenoterne indikeret, at innovation ikke alene handler om "økonomi", men i lige så høj grad omfatter samfundets normer og kulturer, og selvom den klassiske byttehandel: sikkerhed mod loyalitet (livslang ansættelse mod betaling) er et definitivt overstået kapitel i den moderne vestlige civilisation, og i dag er erstattet af behovet for fleksibilitet for både arbejdsgiver og arbejdstager, så er fleksibiliteten dog defineret forskelligt.

Allerede da jeg skrev "[Mennesker og teknologi](#)" i 2003, og beskrev dette som en virtuel bog™, var det et tydeligt trend, at e-learning ville vinde indpas og at *viden* ville være noget, der snart var gratis til rådighed for alle mennesker. Med udgangen af 2007 åbner det amerikanske MIT - Massachusetts Institute of Technology for alle sine kurser og uddannelser. Det er enormt positivt at se, at et så anerkendt universitet nu tilbyder alle gratis adgang til viden - ligesom mange andre universiteter også tilbyder lignende ordninger. Læs [her om MIT's OpenCourseWare](#) og søg selv videre på nettet om andre uddannelser.

På den hjemlige scene har Videnskabsministeriet i juni 2007 udgivet rapporten (pjece): National strategi for IKT-støttet læring - Indsats for at fremme anvendelsen af IKT-støttet læring 2007-2009". Det er en god politisk ambition og som titlen antyder er der tale om en strategi, hvor IKT-begrebet trækkes frem som overskriften for uddannelse og kompetenceskabelse vha. teknologi. Strategien er værd at læse, fordi den er en klar politisk erklæring. Du kan [downloade den her](#). Hvorvidt ambitionen kan realiseres er anden sag. En noget dybere refleksion af begrebet IKT-læring kan du finde i form af professor Sonia Livingstone's: The Changing Nature and Uses of Media Literacy" (2003) fra London School of Economics and Political Science. Du kan downloade en fortsat yderst relevant og interessant arbejdsdokument fra dette [link](#) (scrol ned til Media Literacy - men gå ikke glip af de andre interessante artikler og udgivelser, som Sonia Livingstone har publiceret).

Sonia Livingstone's problematisering (spørgsmål) til begrebet "Media Literacy" (jf. ovennævnte artikel) aktualiseres af den teknologiske udvikling inden for [Next Generation Networks](#) - og sammenhængen til Videnskabsministeriets nylige e-learning/IKT-læringstrategi (ligeledes herover) er da heller ikke tilfældig. Next Generation Networks vil ændre brugeradfærd og medieforbruget såvel som adgangen til information og viden. Brugernes/borgernes færdigheder i anvendelse af forskelligt udstyr samt evnen og kompetencen til analyse og evaluering af indholdets kvalitet er vigtige elementer, der rækker langt ud over dét, at være konsument.

Bemærkningerne om dannelse og almenviden tjener det formål, at forstå *media literacy* i en ny ramme og med en ny definition i forhold til IKT og

internettet - især efter fremkomsten af world wide web og nu med web 2.0 fænomenet. Det interessante er naturligvis, at der nu er tale om dialog og at individer nu kan skrive og producere indhold udenfor den hidtidige samfundskontrol (eller pga. kommercielle forhold) [Læs: personlige hjemmesider, blogs, wiki's, digg, upload af billeder og videoer til dele-portaler (communities) over for public service radio & tv eller reklamefinansierede radio og tv-kanaler]. I endnu større udstrækning end tidligere skal der fokus på uddannelse, og deraf afledt kompetence i et konkurrenceperspektiv. Teknologisk Institut har for IT- og Telestyrelsen (januar 2007) udarbejdet en rapport: "Borgernes IKT-færdigheder", som du kan downloade fra dette [link](#). Rapporten konkluderer, at danskernes langt fra har de nødvendige færdigheder. En anden vinkel til dette er Bibliotekarforbundet, der sammen med Center for Digital Forvaltning har udgivet en analyse: "Kompetencelandkortet" (maj 2007), som ligeledes er interessant læsning med adresse til kompetencer. Du kan downloade den [her](#).

Og jeg kan ikke lade være med at fortsætte med en Web 2.0-stil: "[Change this](#)" er en interessant webside, der bl.a. byder på "[The Personal MBA](#)". Det kan synes som om nutidens globaliserede *business* og *management* kun handler om MBA'er (og fra hvilket universitet man har taget den). De sidste fem år er der udgivet mere end 25.000 bøger i management genren og antallet af management consultants stiger år for år. Og hvad enten de er organiseret i de kendte "huse" (Gartner, McKinsey, Forrester, Yankee Group, SRI, etc.) eller de er afgangende CEO's med deres egen opskrift på "how to..." succeserne, er der tale om modeller og metoder, der alle beskæftiger sig med kravet om at kunne håndtere "den eksponentielle vækst". En af metoderne kaldes for NABC - Needs, Approach, Benefits, Competition, a marketing method for product management - som SRI: Stanford Research Institute International står for. Her er en link til download af en præsentation af NABC: <http://www.wpi.edu/News/Conf/ISTAS/Presentations/centralrole.pdf>.

Hvis du vil se en oversigt over alle management-modeller (og der hundredvis) kan du følge dette [link](#), scrolle ned til "Virksomhedernes DNA" og klikke på linket: "Management teorier". I samme sektion kan du også finde et link til: "The Strategy Paradox" (2007), som også er titlen på en ny og begavet management bog af Michael E. Raynor (der også var medforfatter til The Innovator's Solution sammen med Clayton Christensen). Du kan også downloade første kapitel af Strategy Paradox [her](#). Bogen er interessant læsning og har potentialet til at blive en *must read* for alle, der beskæftiger sig med ledelse, strategi og planlægning. I konteksten af virksomhedsledelse og management er det naturligvis ikke til at komme uden om økonomi og globaliseringen. I denne sektion af "human capital" skal dog blot henvises til en nylig artikel fra Financial Times' Martin Wolf (juni 2007) med titlen: The New Capitalism. Hans pointe er at kapitalismen er på vej til at mutere (igen). Læs artiklen [her](#).

Jeg har tidligere (i juni 2006) omtalt Yochai Benkler's "The Wealth of Networks - How Social Production Transforms Markets and Freedom", som den kommende mest betydende bog om netværksøkonomien. Du kan [downloade](#) den her i sin helhed (ca. 500 sider). Det amerikanske National Science Foundation (NSF) offentliggjorde i 2002 en særdeles spændende rapport: "Converging Technologies for Improving Human Performance". Det er over 400 siders læsning for de virkelig interesserede, som i et bredere perspektiv af ikke bare ICT teknologierne, men især for den næste generation af de såkaldte GNR-teknologier beskriver det 21. århundredes

arkitektur: NBIC, hvor bogstaverne står for: nano - bio - information - cogno. NSF har endvidere i 2006 offentliggjort yderligere en sponsoreret rapport om emnet. Du kan downloade begge rapporter her:

<http://www.wtec.org/ConvergingTechnologies/>

Også Ray Kurzweil's "The Singularity is Near" er en betydende bog pga. beskrivelsen af den eksponentielle vækst. Du kan finde mere om den [her](#). Og en anden perspektivering af samme emne kunne være overvejelsen om, hvordan mennesket vil udvikle sig over de næste 1.000 år? Kan vi fremskrive en sådan udvikling? Måske - og i hvert fald er en interessant analyse netop offentliggjort i form af: "The Bravo Evolution Report" (oktober 2006). Hvis du er interesseret så find resten på dette link:

<http://web.mac.com/scottukgb/iWeb/Evolution/Future.html>

Er du yderligere interesseret i evolutionære teorier og Darwin, så er forfatteren til ovenstående - Oliver Curry - en interessant herre, der bl.a. driver denne webside - <http://www.empg.org/> - klik på "link" og læs videre fra HBES: *The Human Behavior and Evolution Society (HBES) is an interdisciplinary, international society of researchers, primarily from the social and biological sciences, who use modern evolutionary theory to help to discover human nature - including evolved emotional, cognitive and sexual adaptations.*

Oliver Curry har i øvrigt en Ph.D. fra London School of Economics and Political Science (London University) med titlen: "Morality as natural history" som - i lyset af den bredde jeg har forsøgt at gengive på denne side (og i særdeleshed i relation til de nævnte/viste bøger) også er interessant læsning. Du kan downloade afhandlingen (225 sider) på dette link:

<http://eprints.lse.ac.uk/archive/00000441/>

På dansk har Lene Andersen kastet sig ud i et større fem-bindsværk med titlen: [Baade-og](#) (efterfulgt af *Mandag, Tirsdag, Onsdag* etc.). Hun skriver den første bog under navnet Jesper Knallhatt. Første bog: Baade-Og Mandag udkom den 17. juni 2005 med overskrifterne: Hvad har vi gang i? Hvordan hænger det sammen? Hvem er vi? Bogen beskriver den seneste teknologiske udvikling samt teorierne om de "mekanismer", ifølge hvilke verden udvikler sig; kaosteori, kompleksitetsteori og teorien om skalafri netværk (læs mere senere på denne side om Barabasi's forskning med ny netværksteori). Desuden rummer bogen 15 hypoteser for samfundsudviklingen og den globale udvikling, og endelig slutter bogen af med en tour de force gennem de seneste 2.500 års idéhistorie. Bog nummer to: Baade-Og Tirsdag udkom 19. september 2006. Under overskriften: Hvor kommer vi fra? skildrer bogen menneskets evolution siden de første celler i ursuppen. Fokus i beretningen om vores evolution er vores kognitive evner; bevidstheden, sproget, selvbevidstheden samt vores empatiske og sociale evner. Hvordan er vores hjerner udviklet til at virke, og hvorfor opfører vi os, som vi gør? Den sidste tredjedel af bogen handler om oldtidens Mellemosten, hvor også vores egen kultur opstod, og handler blandt andet om, hvordan retssamfundet og mandschauvinismen blev opfundet. Bog nummer tre er planlagt til udgivelse i 2007. Følg [linket](#) og få en oplevelse. Lene Andersen har også i 2006 udgivet bogen: Demokrati - hvor svært kan det være? En god lille erindring for dem, der skulle have glemt det. Se mere om Det Andersenske Forlag [her](#).

Ord betyder noget! Og netop om samfundsudviklingen og globaliseringen er der mange bud og mange bøger. Som vist her til venstre har jeg udvalgt et par stykker. En af de kritiske om den stigende "selvscenesættelse" med

kravet om at mennesket til en hver tid skal kunne beskrive sig selv, er teologen Jørgen I. Jensens "Jeg-automaten". Jeg ville ønske han var ironisk. Desværre er han temmelig alvorlig og spidder i den grad sprogbruget og management- og coaching-lingoen i det moderne menneskesyn. Hvor Henrik Jensens "Det faderløse samfund" er en historisk og akademisk gennemgang af samfundsudviklingen er Jørgen I. Jensens er personlig observation. Begge bøger er stærkt kritiske omkring den danske samfundsudvikling og begge bøger anbefales varmt som læseværdige i en tid, hvor HR, eksperter og terapeuter dominerer med opskrifter på lykken og "den rigtige måde at leve på".

I sommeren 2007 har Rasmus Willig udgivet: "Til forsvar for kritikken", en redigeret bogversion af sin ph.d.-afhandling og tidligere artikler om sociologiens krise med at definere det "normative" og "det gode liv". Det er en begavet og skarp analytisk beskrivelse af forskellige teorier og strategier for samfundskritikken. Sociologien var i sit udgangspunkt en kritisk videnskab, der påpegede uretfærdigheder og problemer ved de gældende magtforhold i samfundet. Men i stedet for at være en kritisk disciplin er sociologien i dag blevet fragmenteret og ude af stand til til at levere en samlet, dybtgående samfundskritik, skriver bogens udgiver. Willig behandler tidens nulevende og førende sociologer, herunder bl.a. Luc Boltanski, Eve Chiapello, Axel Honneth, Jürgen Habermas, Judith Butler m.fl. og giver sit eget bud på en programerklæring for en ny kritisk teori.

Rasmus Willig karakteriserer indledningsvis de to hovedstrategier for dagens kritik. Den ene, den overfladiske og "poppede" dagligdagskritik, der mest af alt ligner mediernes stigende *vox pop*-tendens med en opfattelse af samfundet som et Gallup-demokrati, hvor alle sociologiske teorier bliver til en slags normativ rigtig/forkert opførsel på forbrugersamfundets vilkår. Og den anden, som er den akademiske, reflektive og distancerende strategi, hvor der er tale om at se på de underliggende principper for samfundets opbygning og struktur. Sidstnævnte sælger ikke mange aviser og giver ikke tv-tid i dagens vestlige civilisation. Følg dette [link](#) og få et par af mine egne betragtninger.

En yderligere perspektivering af "[mennesker og teknologi](#)" kan også læses i en ny bog om den unge netværksgeneration - de såkaldte "digitale indfødte". Bogen "Generation Netværk" er skrevet af Morten Bay og Julie Raalund og udgivet af DR. Bogen er interessant derved at den både beskriver en kommende generations overlegenhed i brug af teknologi og samtidig viser en interessant ambivalens overfor de klassiske medier. Hvis man vil forstå de unge i dag handler det primært om at forstå "netværket" i en bredere betydning end teknologi. Hermed er bogen også læseværdig på linje med de ovenstående samfundskritiske bøger. Du kan læse mere om bogen på Morten Bay's [hjemmeside](#). Bogen refererer flere steder til Albert-Laszlo Barabasi's bog: *Linked: The new science of networks*, som er et videnskabeligt værk der også er værd at læse. Du kan finde mere information om Barabasi på hans [hjemmeside](#) - og du kan downloade et par interessante artikler om ny netværksteori på siden om [Next Generation Networks](#). Læs også Eric Bonabeau's: [Swarm Intelligence: A whole new way to think about business](#).

Jeg kan ikke lade være med at slutte siden af med en joke om HR og management eksperternes rolle (jeg kender desværre ikke forfatteren, men jeg er næsten sikker på, at det må være en dansker - eller måske er det bare universelt?):

Effektivisering i vore dage

Et dansk og et japansk firma aftalte at udkæmpe en årlig kaproning i en otter. Begge mandskaber trænede længe, og da dagen kom, var begge hold i absolut topform, men japanerne vandt med et forspring på 1 km. Efter nederlaget var moralen helt i bund hos det danske firma, og den øverste ledelse besluttede, at man skulle vinde næste år. Der blev derfor nedsat en projektgruppe til at undersøge problemet. Projektgruppen fandt efter mange undersøgelser ud af, at japanerne havde syv mand til at ro og en mand til at styre, mens danskerne havde en mand til at ro og syv til at styre.

I denne krisesituation viste ledelsen betydelig handlekraft. Man ansatte straks et rådgivningsfirma til at undersøge det danske holds struktur, og eksperterne kom efter flere måneders arbejde til den konklusion, at der var for mange til at styre og for få til at ro. På baggrund af eksperternes rapport blev der straks foretaget ændringer af holdstrukturen. Man havde nu 4 styrmand, 2 overstyrmand, en styreleder og en roer. Desuden indførte man af motivationshensyn et pointsystem for roeren: "Vi må udvide hans arbejdsområde og give ham mere ansvar".

Året efter vandt japanerne med et forspring på 2 km.

Den danske virksomhed fyrede roeren på baggrund af de dårlige præstationer, men udbetalte dog en bonus til ledelsen i erkendelse af det store arbejde, der var blevet udført. Der blev udarbejdet en ny analyse af rådgivningsfirmaet, hvoraf det blev konkluderet, at man havde valgt den rigtige taktik, og at motivationen også var i orden, og at det dermed måtte være materialet, der skulle rettes op på. I dag er den danske virksomhed i gang med at udvikle en ny båd.